

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГІРСЬКОЛИЖНИХ ДЕСТИНАЦІЙ АВСТРІЇ

Акцентується увага на значущості досліджуваної проблеми в контексті формування, розвитку та самовдосконалення особистості шляхом залучення її до активної взаємодії із зовнішнім середовищем. Сформовано авторське трактування поняття “дестинація”. Обґрунтовані переваги австрійського ареалу гірськолижних дестинацій, подано характеристику та визначено фактори їх популярності. Визначено та охарактеризовано напрями педагогічного впливу гірськолижних дестинацій: фізіологічний та психофізичний, формування естетичних смаків, поглядів та чуттєво-емоційних вражень, соціальний та комунікативно-адаптаційний, самоактуалізації та самореалізації, взаємозв’язку інтелектуального та фізичного розвитку, пізнавальної активності та креативного потенціалу.

Ключові слова: *гірськолижна дестинація, формування та розвиток особистості, педагогічний потенціал.*

The emphasis is placed on the significance of the problem under study in the context of formation, development and self-improvement of the individual by involving it in active interaction with the environment. The author’s interpretation of the concept of “destination” is formed. The advantages of Austrian range of alpine destinations are substantiated, characteristics are given and factors of their popularity are determined. Pedagogical courses of alpine destinations’ influence are defined and characterized: physiological and psycho-

physical, aesthetic senses, views and emotional impressions are formed, social and communicative-adaptive, self-actualization, interrelation of intellectual and physical development, cognitive activity and creative potential.

Keywords: *alpine destination, formation and development of personality, pedagogical potential.*

Постановка проблеми й аналіз останніх результатів досліджень. В сучасних умовах глобалізації всіх напрямів життєдіяльності суспільства значна увага відводиться питанням рекреації учасників освітнього процесу, їх фізичному та психічному здоров'ю. Особливо цінним в реалізації даного завдання вважаємо досвід функціонування гірськолижних дистанцій Австрії. Займаючи вигідне географічне розташування у Європейському туристичному макрореґіоні, країна володіє значним туристичним ресурсом. Стимулюючим фактором є міцні економічні позиції сусідніх Ліхтенштейну, Словенії, Італії, Німеччини, Швейцарії, жителі яких для проведення відпусток завдяки відносній дешевизні, територіальній компактності та ліберальній політиці в сфері туризму, здебільшого надають перевагу саме Австрії. Протягом останніх років спостерігається тенденція до зростаючого туристичного потоку і з України, а запровадження безвізового режиму дозволяє прогнозувати значне збільшення кількості українських туристів. Зважаючи на масовість отримання послуги, сімейну спрямованість значної кількості гірськолижних центрів, їх комплексний рекреаційно-оздоровчий, психоемоційний ефект, вважаємо за необхідне більш детального вивчення впливу гірськолижних дестанацій на процеси формування та розвитку особистості.

Ресурсна база туристичної діяльності, методологія та методика оцінювання туристично-рекреаційних ресурсів стали предметом багатьох досліджень, але на нашу думку, необхідно виділити праці Т.Дутки [3], В.Патійчука [7], І.Смирнова [8]. Зокрема, Т.Дутка у своїх працях зазначає, що активний процес залучення вихованця до освітньо-туристичної діяльності розглядається як динамічно-функціональна система, що об'єднує особистісні ресурси (зразки поведінки, знання, форми трансляції досвіду), спрямовані на забезпечення та реалізацію освітньо-виховних функцій у просторі і часі. Зазначається, що освітній туризм закладений у естетичних, патріотичних, духовних, моральних, трудових та екологічних традиціях національного виховання. Він акумулює усі соціокультурні ресурси, які забезпечують ефективність функціонування професійної діяльності [3]. В Патійчук у своїх дослідженнях надає країнознавчої оцінки Австрії, характеризує основні гірськолижні регіони та визначає туристичні перспективи Австрії [7]. І. Смірнов охарактеризовує чинники розвитку міжнародного туризму, виділяє туристичні макрореґіони світу за обсягами прибутків від туристичної галузі та кількості туристичних прибуттів [8].

Мета дослідження – дати комплексну характеристику гірськолижним дестинаціям Австрії, визначити та обґрунтувати їх педагогічний потенціал.

Методи дослідження: змістово-логічні (аналізу та синтезу, історичний), формально-логічні (порівняння, аналогій), вивчення й аналіз наукових джерел, експертних оцінок.

Результати дослідження. Сутність туризму як мобільної форми споживання та рекреаційної діяльності, що ґрунтується на подоланні простору, пов'язана з характером середовища в широкому розумінні цього поняття, тобто природного довкілля, соціально-культурного оточення та економічної системи. На відміну від інших галузей господарства, продукцію яких транспортують до споживача, туризм зумовлює міграцію людей до місць зосередження туристично-рекреаційних ресурсів та об'єктів туризму. Споживання туристичного продукту відбувається у визначеному туристом місці, тобто

означене територіально. Дану місцевість прийнято трактувати як туристичний центр або туристична дестинація.

Для з'ясування сутності терміну “дестинація” доречним є аналіз його етимології. В англійській мові слово “дестинація” є загальноживаним, має кілька значень (призначення, напрям руху, місце прибуття, мета подорожі, походу) і застосовується в багатьох випадках, зокрема, для означення напрямку руху під час визначення місця переміщення людей. В “Оксфордському словнику понять і термінів” дестинацію трактують так: “destination – the place, to which a person or thing is going” (дестинації – місце, куди в даний час направляються люди або предмети). Розглядаючи сферу застосування поняття в англійській мові, слід відмітити його яскраво визначений просторово-територіальний характер, тобто під дестинацією завжди розуміють якесь певне місце, у напрямку якого здійснюється переміщення [1, с.14].

У науці поняття “туристична дестинація” було введено у 1979 році Н Лейпером, професором Мейсенського університету (м. Окленд, Нова Зеландія) в контексті цілісної моделі туристичної сфери, що включає три основні геопросторові елементи: туристів, регіон, в якому формується туристичний продукт, і регіон, який генерує туристичні потоки. Згідно з моделлю Н. Лейпера, головним суб'єктом туристичної системи є турист, а регіон, куди направляються він під час своєї подорожі, визначається як туристична дестинація (місцевість, яку відвідує турист і споживання у ній комплексу туристичних послуг). За його визначенням, дестинація – сукупність туристичних продуктів, сконцентрованих у часі на певній території; це товар, що має споживчу вартість [1, с.27].

В результаті аналізу сучасної наукової літератури ми трактуємо поняття “дестинації” наступним чином. Дестинація – це ідентифікування (виокремлення) окремої території (місця) яка характерна привабливістю з точки зору атракції, ресурсного потенціалу, якості надання послуг та якій, з поміж інших, надано перевагу у відвідуванні конкретною особою або групою осіб. Поняття дестинації розглядається крізь призму таких напрямів наукового пошуку: географічного (ресурсно-територіального), економіко-управлінського, маркетингового і соціально-культурологічного [1, с.24]. На нашу думку, наведений перелік є неповним, оскільки в ньому не відображено можливостей впливу окремої дистанції на процес формування особистості. Тому, окрім зазначених напрямів наукового пошуку необхідно вказати на психолого-педагогічний напрям, оскільки такі його складові як адаптація, активність, враження, відчуття, емоції, мислення, розвиток, формування, комунікація, спілкування, менталітет та багато інших доречно розглядати як наслідок та результат впливу дистанції.

У дослідженні будемо розглядати туристичну дистанцію як конкретну територію, регіон, населений пункт, який сезонно або цілорічно відвідують туристи з різними цілями – відпочинку, оздоровлення, пізнання, розваг тощо.

Аналізуючи пропозицію гірськолижних дистанцій Європи ми акцентуємо увагу на федеративній парламентській республіці Австрії. Країна розміщена у Центральній Європі. Межує з Чехією (спільний кордон – 362 км), Німеччиною (784 км), Угорщиною (366 км), Італією (430 км), Ліхтенштейном (35 км), Словаччиною (91 км), Словенією (330 км), Швейцарією (164 км). Площа території – 83,858 тис. км² (113-те місце в світі). Адміністративний поділ – 9 федеральних земель (Bundesland): Бургенланд (Burgenland), місто Відень (Stadt Wien), Верхня Австрія (Oberösterreich), Зальцбург (Salzburg), Каринтія (Karnten), Нижня Австрія (Niederösterreich), Тіроль (Tyrol), Форарльберг (Vorarlberg), Штирія (Steiermark), які поділяються на округи (Bezirk), округи – на громади (Ortsgemeinde) [6, с.4].

Офіційна мова – німецька, регіональні мови: словенська, хорватська та угорська. Грошова одиниця – євро, до впровадження євро – австрійський шилінг. Член ООН

та ЄС. Клімат в Австрії помірний. У західних районах країни помітний вплив Атлантики, а в горах і на сході він більш континентальний. Найбільш холодний місяць – січень. Річна кількість опадів на сході Австрії десь близько 600 мм, а на заході – до 2000 мм. У високогірних районах сніговий покрив тримається до 8 місяців на рік. Це сприяє стрімкому розвитку гірськолижних курортів країни.

Приблизно 70% території Австрії займають гори. Країна є частиною системи складчастих гір Альп. На півночі і сході Альпи переходять у зону північного передгір'я Альп, що простирається між Альпами і масивом Чеський Ліс у Чехії. Тут багато озер і лісів, а там, де ліси вирубані, знаходяться сільськогосподарські угіддя.

Країна ділиться на дев'ять федеральних земель: Бургенланд, Карінтія, Нижня Австрія, Верхня Австрія, Зальцбург, Штирія, Тіроль, Форарльберг і місто Відень (на правах землі).

З точки зору інфраструктурного функціонування Австрійських гірськолижних дистанцій навіть самі тільки сухі цифри бентежать уяву і видаються нереальними. Сьогодні Австрія налічує 71 гірськолижний регіон з більш як 800 курортами. Сумарна протяжність гірськолижних трас складає більше 22 тисяч кілометрів, а різних видів витягів більше 3,5 тисяч.

Щоб мати право з року в рік називатися гірськолижним напрямком № 1, Австрія щороку відкриває нові лижні траси, об'єднує гірськолижні регіони, безперервно оновлює технічне оснащення витягів, пропонує все більш гнучкі ціни на скі-паси, з'являються нові авіамаршрути, вдосконалюється сервіс. На курортах Австрії пропонуються траси для лижників будь-якої підготовки: від дітей та новачків до професійних спортсменів. Всі траси чудово обладнані, інфраструктура добре продумана, використовується найновіша техніка в професійній службі відстеження сходу лавин. Для розваг туристів на курорти запрошують світових зірок, кращих шоуменів, в горах влаштовують грандіозні шоу та різноманітні фестивалі.

Таблиця 1

Основні гірськолижні дестинації Австрії з найбільш вираженою сімейною спрямованістю

Курорт	Висота курорту, м	Перепад висот, м	Протяжність трас, км	Кількість витягів
Бад-Гаштайн	830–1000	830–2686	201	51
Заальбах / Хінтерглемм	840	840–2100	310	56
Цель-ам-Зее	760	760–2000	60	49
Ціллерталь	550–630	550–3509	668	72
Серфаус-Фіс-Ладіс	1200–1400	1200–2820	214	68
Штубай	1750	1750–3210	141	46
Скі Вельт	620	620–1957	284	90

Серед головних гірськолижних ареалів Австрії слід виділити Тіроль. Це визнаний район альпінізму, туризму й лижного спорту. Столицею Тіролю є Інсбрук, відомий у світі завдяки високому рівню розвитку саме зимового спорту. Поблизу цього міста є шість районів: Хунгербуг, Ігльс, Тулфес, Мутгерс, Акзамер-Ліцум, Штубай, – де створено необхідні умови для відпочинку й занять гірськолижним спортом. На заході Австрії міститься ще один потужний туристичний гірськолижний район – Арльберг, до якого входять відомі курорти Ішгль, Санкт-Антон і Санкт-Крістоф, Лех, Цюрс та Штубен [7].

Район Зальцбурга включає однойменну федеральну землю й східну частину Тіролю. Тут простягається так званий “Європейський спортивний регіон” – це курорти

Цель-ам-Зес, Капрун і Заальбах, Хінтерглемм. У федеральній землі Каринтія центральне місце займає курорт Бад Кляйнкірхайм. Це одне з найзатишніших та екологічно чистих місць в Австрії із хорошою гірськолижною інфраструктурою [7].

Загалом землі Форальберг, Тіроль, Зальцбург і Штирія переважно спеціалізуються на зимовому відпочинку. У Верхній та Нижній Австрії, Бургенланді, Відні, Каринтії кількість потоків туристів більша в літній період. Щодо оздоровчо-лікувального туризму, то найбільшого розвитку він досягнув у Верхній Австрії (Бад Ішгль, Бад Халл), Штирії (Блюмау, Бад Лойпесдорф, Бад Вальтерсдорф), Зальцбурзі (Бад Гаштайн, Бад Хофгаштайн) та Нижній Австрії (Баден), де наявні термальні й мінеральні джерела, а також лікувальні грязі. Тут розвивається лікувально-бальнеологічні види туризму. У 2014 році країну відвідали 25291371 іноземець.

На основі аналізу психолого-педагогічних джерел та авторського бачення нами окреслено та охарактеризовано основні напрями впливу гірськолижних дестинацій на процеси формування та розвитку особистості (рис.1).

Пізнавальна активність є особистісним утворенням, що закріплюється і розвивається в результаті організованого процесу пізнання з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей. Показниками даного утворення є самостійність, усвідомлена діяльність та творчий прояв. Всі вони є змінними спадковими властивостями особистості, які формуються і розвиваються протягом усього життя особистості [4, с.56]. У відповідності з теорією Д. Ельконіна, розвиток пізнавальної активності здійснюється шляхом накопичення позитивного навчально-пізнавального досвіду [5, с.24].

Рис. 1. Напрями педагогічного впливу гірськолижних дестинацій.

Безумовно, що педагогічний потенціал гірськолижних дестинацій сприяє формуванню і розвитку в особистості пізнавальної активності. Її можна визначити як прояв емоційно-оцінного ставлення споживача послуги до процесу і результату пізнання, що проявляється у прагненні планування, навчання, долаття труднощів. З однієї сторони, пізнавальна активність може розглядатися як форма самоорганізації і самореалізації

спожива послуги (вихованця), а з іншої – як результат впливу гірськолижної дестинації. Зокрема, наприклад, допитливість можна визначити як генетично ранню форму пізнавальної активності, що характерна для дітей дошкільного віку, але достатньо часто проявляється і в період шкільного віку. Зовнішньо вона визначається наступними показниками: безпосереднім інтересом до нових фактів; дослідженням невідомого; адресуванням змістовних питань дорослим; позитивним емоційним переживанням обумовлених отриманням нових вражень. У більшості випадків, увага дітей акцентується на зовнішній світ, чуттєве й переважно практичне відношення до реальності. Основною умовою, яка забезпечує пізнавальну активність є насичене інформаційне середовище, а також можливість практичної діяльності в ньому [3]. З вищенаведеного можна зробити висновок, що активність пізнавального характеру відображає інтерес особистості отримувати нові знання, набувати уміння і навички, використовувати різні методи, спрямовані на розширення світогляду.

Соціальний та комунікативно-адаптаційний напрям реалізується через пізнання культури та традицій титульної (австрійської) нації, внутрішній відповідальності та самодисципліни, здатності мислити системно та творчо. Крім того, перебування в мультикультурному та мультинаціональному середовищі в умовах гірськолижного курорту формує у споживачів послуги розуміння важливості таких понять як взаємоповага, солідарність, терпимість (расова, міжнаціональна, сексуальна, релігійна і т.п). Так, на одній із кабін витягу у відомому курорті Зольден промовисто домінують надписи-банери – “Ми говоримо на всіх мовах світу” та “У нас в гостях люди зі всього світу”.

Психологічна наука характеризує “саморегуляцію” як процес регулювання окремих видів людської активності або діяльності, який виникає на певному етапі розвитку самосвідомості та пов’язаний із самопізнанням, усвідомленням своїх прагнень та емоцій [2]. Потреба в самоактуалізації та самореалізації виражається в свободі вибору між особистим і суспільним благом. Яскравим відображенням вище названого твердження слугує здатність людини до інтеграції з позиції співтворчості та уміння співставляти свої особисті цілі з цілями групи людей, колективу (почуття колективізму). Реалізація цього напрямку педагогічного впливу гірськолижної дестинації неможлива без дотримання морально-етичних норм, подолання відчуження, агресії тощо. Сюди ми відносимо потребу у формуванні особистого простору, повазі і визнанні, які проявляються через прагнення до самореалізації, свободи й незалежності, наявності позитивної репутації.

Напрямок інтелектуального розвитку простежується в умінні мислити, концентрувати думки, планувати свою діяльність, здатності управляти обставинами, можливості реалізовувати творчість і динамізм в плануванні діяльності [3]. У нашому випадку це означає, що перебування в ареалі гірськолижної дестинації сприяє формуванню у споживача даних послуг уявлення про характер, час, темп, такт, швидкість рухів, орієнтації в часі та просторі, адекватних змін поведінки в залежності від обставин що склались, розвитку процесів мислення, оскільки гірськолижний спорт є високотехнічним видом спорту в процесі якого необхідно аналізувати причини невдач, помилок, падінь і т.п.

Естетичне виховання є невід’ємним компонентом гармонійного розвитку сучасної людини, здатної оволодівати культурними цінностями, будувати життя за законами краси. Засобами такого виховання можуть бути усі види і форми людської життєдіяльності, у тому числі фізична культура та спорт і гірськолижний спорт зокрема. Думки про естетичне виховання засобами фізичної культури і спорту знайшли відображення у працях багатьох прогресивних педагогів минулого та сучасності. Цілеспрямована реалізація комплексного використання засобів фізичного й естетичного виховання у педагогічному процесі формує різноманітну позитивну дію. При цьому фізичне виховання стимулює виникнення багатьох естетичних переживань, а естетичне виховання “надихає”, облагороджує зміст і форми фізичного вдосконалення.

Вирішення завдань естетичного виховання у процесі занять фізичними вправами пов'язане з подоланням ряду труднощів, оскільки складно визначити результативність естетичного виховання. Комплексним показником може служити підвищення рівня естетичної вихованості у двох напрямках: рівень естетичної свідомості, тобто естетичних уявлень, міркувань та рівень естетичної поведінки, вчинків тих, хто займається. Величезну естетичну цінність має перебування особистості в горах, оскільки, як відомо, основним джерелом естетичного виховання є природа. Виконання складно координованих технічних елементів спуску з гори невимушено, легко, на фоні засніжених вершин та яскравого сонця залишає неоціненний слід розуміння краси руху та буття.

Висновок.

На основі різноаспектного аналізу ми прийшли до висновку, що сучасна популярність гірськолижного туризму в Австрії викликана наступними факторами:

- економічною і політичною стабільністю;
- підтримкою держави та бізнесу;
- привабливим інвестиційним кліматом;
- зручним географічним положенням;
- високий рівень надання медичної допомоги та медицини взагалі;
- наявністю багатих ландшафтно-природних ресурсів;
- розвинутою інфраструктурою;
- вдалим рекламно-презентаційним фоном.

Еволюція гостинності та міжнаціональної толерантності на австрійських курортах слугує взірцем для наслідування. Перебування та безпосереднє споживання послуги в умовах гірськолижних дестинацій на фоні позитивних емоцій може суттєво впливати на формування особистості. Мова йде не тільки про належний фізичний розвиток та зміцнення здоров'я, а й також про розуміння змісту фізичного виховання та естетики спортивного дозвілля, роль якого у процесі формування особистості підсилюється у зв'язку з його соціальною сутністю, гуманістичними функціями та можливостями розвитку основ калюкагатії.

1. Басюк Д. І. Теоретичні і прикладні основи формування дестинацій винного туризму : монографія / Д. І. Басюк ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харчових технологій. – Кам'янець-Подільський : ПП Зволейко Д. Г., 2014. – 272 с.
2. Войтко В. І. Психологічний словник / за ред. В. І. Войтка. – К. : Вища школа, 1982. – 215 с.
3. Дудка Т. Педагогічний потенціал освітнього туризму / Т. Дудка // Вісник Інституту розвитку дитини. Сер. : Філософія, педагогіка, психологія. – 2014. – Вип. 33. — С. 81–87.
4. Зорин И. В. Профессиональное образование и карьера в туризме: учебник для вузов / Зорин И. В. – М. : СПрт, 2005. – 525 с.
5. Эльконин Б. Д. Введение в психологию развития / Б. Д. Эльконин. – М. : СПб – 1995. – 296 с.
6. Ковбасюк Ю.В. Система державного управління Австрійської Республіки : досвід для України / уклад. : Ю. В. Ковбасюк, С. В. Загороднюк, П. І. Крайнік ; за заг.ред. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2011. – 56 с.
7. Патійчук В. О. Країнознавча оцінка проблем і перспектив розвитку туризму Австрії / В.О. Патійчук, Ф.А. Тарасюк // Наук вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Сер. : Геогр.науки. – 2011. – № 9. – С. 162–170.
8. Смирнов І. Г. Туристично-фінансові потоки та моделі управління в міжнародному туристичному бізнесі / І. Г. Смирнов // Географія і сучасність : зб. наук. пр. Київ. нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – К., 2006. – Вип. 5 (15). – С. 105–118.

References:

1. Basiuk D.I. *Theoretical and applied bases of formation of wine tourism destinations: monograph*, M-vo osvity i nauky Ukrainy, Nats. un-t kharchovykh tekhnolohii. -Kamianets-Podilskyi: PP Zvoleiko D. H., 2014. – 272 pp.
2. Voitko V.I. *Psychological Dictionary* K.: Vyshcha shkola, pp. 1982. – 215 p.

3. Dudka T. (2014) “Pedagogical potential of educational tourism”, *Visnyk Instytutu rozvytku dytyny. Ser. : Filosofiia, pedahohika, psykholohiia. Vyp. 33. pp. 81-87.*
4. Zoryn Y. V. (2005) “Vocational education and careers in tourism: a textbook for high schools”, Zoryn Y. V. – M. : SPrt, pp.525
5. Элконь B. D. (1995) “Introduction to developmental psychology” M. : SPb, p. 296
6. Kovbasiuk Yu.V. (2011) “The system of public administration of the Austrian Republic: experience for Ukraine”, Yu. V. Kovbasiuk, S. V. Zahorodniuk, P. I. Krainik; za zah.red. Yu. V. Kovbasiuka. – K. : NADU, pp.56.
7. Patiichuk V.O. (2011) “Country study of the problems and prospects of tourism development in Austria”, V.O. Patiichuk, F.A. Tarasiuk, *Nauk visn. Volyn. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky. Ser. : Heohr. nauky, № 9. – pp.162–170.*
8. Smyrnov I. H. (2006) “Tourist financial flows and management models in the international tourism business” I. H. Smyrnov, *Heohrafiia i suchasnist : zb. nauk. pr. Kyiv. nats. ped. un-tu im. M. P. Drahomanova. – K., Vyp. 5 (15), pp. 105–118.*

ISSN 2078–3396

Міністерство освіти і науки України

Вісник Прикарпатського університету

**Фізична культура
Випуск 25–26**

Видається з 2004 р.

Івано-Франківськ
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

2017

Друкується за ухвалою вченої ради ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (протокол № 8 від 31.08.2017 р.).

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись результати дисертаційних робіт з напрямку “Фізичне виховання і спорт”

(Затверджено наказами Міністерства освіти і науки України від 09.03.2016 № 241, додаток 9).

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

Серія КВ № 12601–1485Р від 18.05.2007 р.

Журнал відображається в базі даних:

IndexCopernicus; Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

Редакційна рада

В.В. Грещук	д-р філол. наук, проф. (голова ради)
В.А. Васильєва	д-р юрид. наук, проф.
А.В. Загороднюк	д-р фіз.-мат. наук, проф.
В.І. Кононенко	д-р філол. наук, проф., академік АПН України
М.В. Кугутяк	д-р іст. наук, проф.
В.К. Ларіонова	д-р філос. н., проф.
Н.В. Лисенко	д-р пед. наук, проф.
Б.К. Остафійчук	д-р фіз.-мат. наук, проф., чл.-кор. НАН України
І.С. Цепенда	д-р політ. наук, проф.

Редакційна колегія

Б.М. Мицкан	д-р біол. наук, проф. (голова колегії)
З.В. Дума	д-р мед. наук, проф.
Г.А. Єдинак	д-р наук з фізвиховання і спорту, проф.
М.В. Дутчак	д-р наук з фізвиховання і спорту, проф.
Т.Ю. Круцевич	д-р наук з фізвиховання і спорту, проф.
В. Чорний	д-р габілітований з фіз- культури, проф. (Польща)
Дангбаї Гомрі	д-р філос. наук, проф. (Туніс)
Ю. Косевич	д-р габілітований з фіз- культури, проф. (Польща)
С. Заборняк	д-р габілітований з фіз- культури, проф. (Польща)
П. Круль	д-р габілітований з фіз- культури, проф. (Польща)
З.М. Остап'як	д-р мед. наук, проф.
Є.Н. Приступа	д-р пед. наук, проф.
А.В. Цьось	д-р наук з фізвиховання і спорту, проф.
Марін Чіразі	д-р філос. наук, проф. (Румунія)
Б.П. Лісовський	канд. біол. наук, доц. (відповідальний секретар)

Editorial Council

V.V. Greshchuk	Doctor of Philological Sciences, Professor (<i>Editor-in-chief</i>)
V.A. Vasylieva	Doctor of Juridical Sciences, Professor
A.V. Zahorodniuk	Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor
V.I. Kononenko	Doctor of Philological Sciences, Professor, Member of the NAES of Ukraine
M.V. Kuhutiak	Doctor of Historical Sciences
V.K. Larionova	Doctor of Philosophical Sciences
N.V. Lysenko	Doctor of Pedagogic Sciences
B.K. Ostafiichuk	Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, Corresponding Member of the NASU
I.Ye. Tsependa	Doctor of Political Sciences

Editorial Board

V.M. Mytskan	Doctor of Biological Sciences, Professor (<i>Editor-in-chief</i>)
Z.V. Duma	Doctor of Medical Sciences, Professor
H.A. Yedynak	Doctor of Science of Physical Education and Sport, Professor
M.V. Dutchak	Doctor of Science of Physical Education and Sport, Professor
T.Yu. Krutsevych	Doctor of Science of Physical Education and Sport, Professor
V. Chornyj	Doctor habilitowany of Physical Education and Sport, Professor (<i>Poland</i>)
Danhbai Homri	Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Tunisia)
Yu. Kosevych	Doctor habilitowany of Science of Physical Education and Sport, Professor (<i>Poland</i>)
S. Zaborniak	Doctor habilitowany of Science of Physical Education and Sport, Professor (<i>Poland</i>)
P. Krul	Doctor habilitowany of Science of Physical Education and Sport, Professor (<i>Poland</i>)
Z.M. Ostapiak	Doctor of Medical Sciences, Professor
Ye.N. Prystupa	Doctor of Pedagogic Sciences, Professor
A.V. Tsos	Doctor of Science of Physical Education and Sport, Professor
Marin Chirazi	Doctor of Philosophical Sciences, Professor (Romania)
B.P. Lisovskiy	Candidate of Biological Sciences, Associate Professor (Ph. D.) (<i>Executive Editor</i>)

Адреса редакційної колегії: 76018, Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. 2017. Вип. 25–26. 321 с.

У віснику висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних проблем фізичного виховання школярів і студентів, біомеханіки, спортивної генетики, оздоровчо-спортивного туризму, історії фізичної культури, психології спорту й фізичного виховання, валеології, адаптивної фізичної культури, методології й менеджменту у фізичній культурі, фізичної реабілітації. Вісник розрахований на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, учителів фізичної культури і тренерів.

Newsletter of Precarpathian University. Physical Culture. 2017. Issue 25–26. 321 p.

The results of scientific researches of urgent problems of physical education of the schoolboys and students, biomechanics, sports genetics, health-sporting tourism, history of physical culture, psychology of sports and physical education, valeology, adaptive physical culture, methodology and management of physical culture, physical rehabilitation discussed in almanac. The almanac is designed for the science officers, teachers, post-graduate students, students, teachers of physical culture and trainers.

ЗМІСТ

<i>Андрійчук Ольга.</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК ПІСЛЯ МАСТЕКТОМІЇ З ПСИХОЕМОЦІЙНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	3
<i>Афанасьєв Сергій, Майкова Тетяна, Афанасьєва Олександра.</i> МОЖЛИВОСТІ КОРЕКЦІЇ ТРОФОЛОГІЧНОГО СТАНУ ТА ДИСЛІПІДЕМІЇ ПРИ ПОПЕРЕКОВО-КРИЖОВОМУ ОСТЕОХОНДРОЗІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ПІДСТАВІ ПАТОГЕНЕТИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ.....	7
<i>Бейгул Ігор, Шишкіна Олена.</i> СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ.....	13
<i>Богуславська Вікторія, Пітин Мар'ян, Бріскін Юрій.</i> РІВЕНЬ ЗНАЧУЩОСТІ РОЗДІЛІВ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЦИКЛІЧНИХ ВИДАХ СПОРТУ.....	17
<i>Боднар Ярослав.</i> СУЧАСНІ ТЕРМІНИ РЕГЛАМЕНТУ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ЗМАГАНЬ З ФУТБОЛУ СЕРЕД КОМАНД ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФЕСІОНАЛЬНИХ ФУТБОЛЬНИХ КЛУБІВ УКРАЇНИ.....	22
<i>Брезденюк Олександра, Гаврилова Наталія.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ ІЗ “ВИСОКИМ” ВМІСТОМ ЖИРОВОГО КОМПОНЕНТУ БІГОВИМИ НАВАНТАЖЕННЯМИ РІЗНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	25
<i>Бріскін Юрій, Смирновський Сергій, Пітин Мар'ян.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОГРАМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ТЕХНІКО-ТАКТИЧОЇ ПІДГОТОВКИ ФЕХТУВАЛЬНИКІВ НА ШПАГАХ З УРАХУВАННЯМ СПОСОБІВ УПРАВЛІННЯ ЗБРОСІЮ.....	30
<i>Винничук Олег.</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГІРСЬКОЛИЖНИХ ДЕСТИНАЦІЙ АВСТРІЇ.....	35
<i>Гакман Анна.</i> ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ ДОЗВІЛЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	42
<i>Галаманжук Леся.</i> ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РІЗНОЮ РУХОВОЮ АСИМЕТРІЄЮ РУК.....	47
<i>Галандзовський Станіслав, Онищук Вікторія.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ АДАПТАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ СТУДЕНТІВ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИКЛІЧНИХ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ ЗІ СТИМУЛЯЦІЄЮ АНАЕРОБНИХ ПРОЦЕСІВ ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	55
<i>Гірак Анатолій, Григус Ігор.</i> СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ШКОЛИ КАРАТЕ ҐОДЗІЮ-РЮ.....	60
<i>Головкіна Вікторія, Сальникова Світлана.</i> ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ АЕРОБНОЇ ТА АНАЕРОБНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ОРГАНІЗМУ ПЛАВЦІВ 11–12 РОКІВ ПІД ВПЛИВОМ ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ АКВАФІТНЕСУ Й ІНТЕРВАЛЬНОГО ГІПОКСИЧНОГО ТРЕНУВАННЯ.....	66
<i>Гончаров Олексій, Рубан Лариса.</i> ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ БОРЦІВ-ВІТЕРАНІВ СПОРТУ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ПОПЕРЕКОВО-КРИЖОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА...	72
<i>Грабик Надія, Грубар Ірина.</i> РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ П'ЯТИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	77
<i>Григус Ігор, Майструк Микола.</i> ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ХВОРИХ НА ХОЗЛ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.....	83
<i>Григус Ігор, Нагорна Ольга, Горчак Віктор.</i> СИНДРОМ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА.....	91